

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Velce a soudkyň Mgr. Pavly Polednové a JUDr. Zuzany Sváčkové ve věci

žalobce: **JUDr. R. J.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Lukášem Trojanem
sídlem Na Strži 2102/61a, 140 00 Praha 4

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 154 310 822 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 15. srpna 2024, č. j. 37 C 121/2023-241,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výrocích II., III. a IV. **potvrzuje**.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši **1 200 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení v části, ve které se žalobce domáhal zaplacení částky 134 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 13. 6. 2023 do zaplacení (výrok I.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 4 356 Kč s úrokem

Shodu s prvopisem potvrzuje J. B.

z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 13. 12. 2023 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zaplacení částky ve výši 154 306 332 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 154 310 688 Kč od 13. 6. 2023 do 12. 12. 2023 a s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 154 306 332 Kč od 13. 12. 2023 do zaplacení (výrok III.) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 2 700 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok IV.).

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce z titulu svého nezákonného trestního stíhání domáhal na žalované poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy za nemajetkovou újmu a náhrady škody ve výši 965 640,50 Kč, spočívající v nákladech vynaložených na obhajobu ve výši 965 640,50 Kč, respektive náhrady škody ve výši 154 081 648 Kč, způsobené v souvislosti s odnětím a zajištěním majetku žalobce v trestním řízení a omezením možnosti s tímto nakládat. Tvrzenou škodu ve výši 154 081 648 Kč pak dále specifikoval tak, že se sestává z částky 43 454 000 Kč odpovídající úroku z prodlení z hodnoty zajištěných věcí za dobu od 13. 6. 2013, respektive od 8. 7. 2013 do 25. 4. 2023, dále z částky 24 813 648 Kč odpovídající znehodnocení zajištěných věcí v důsledku inflace a konečně z částky 85 814 000 Kč, která odpovídá výši ušlého zisku, kterého by dosáhl, pokud by mu nebylo znemožněno se zajištěným majetkem disponovat. Žalobce svůj nárok uplatnil dne 12. 6. 2023 u žalované k předběžnému projednání.
3. Žalovaná po předběžném projednání shledala ve stanovisku z 13. 12. 2023 nárok žalobce částečně důvodným co do požadavku na poskytnutí omluvy za nemajetkovou újmu a co do nároku na náhradu škody v podobě obhajného ve výši 736 466,50 Kč. Ve zbývajících částech označila žalobcem uplatněný nárok za nedůvodný a navrhovala, aby žaloba byla v tomto rozsahu pro absenci zákonných předpokladů odpovědnosti státu za žalobcem tvrzenou škodu zamítnuta.
4. Poté, co žalovaná žalobci poskytla dne 13. 12. 2023, respektive 14. 12. 2023 požadovanou omluvu a dne 15. 12. 2023 zaplatila žalobci částku 736 466,50 Kč, vzal žalobce v tomto rozsahu žalobu zpět a soud prvního stupně usnesením ze dne 20. 5. 2024, č. j. 37 C 121/2023-169 řízení v rozsahu zpětvzetí žaloby zastavil.
5. Dne 17. 6. 2024 vzal žalobce za souhlasu žalované žalobu částečně zpět co do částky 134 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 13. 6. 2023, požadované z titulu náhrady škody v podobě ušlého zisku. Soud prvního stupně proto podle § 96 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“) výrokem I. napadeného rozsudku řízení v rozsahu tohoto částečného zpětvzetí žaloby zastavil.
6. O zbývajících částech předmětu řízení, tj. o nároku žalobce na zaplacení náhrady škody v podobě vynaložených nákladů právního zastoupení ve výši 229 174 Kč s příslušenstvím a v podobě ztráty hodnoty zajištěných hodnot, úroku z prodlení a ušlého zisku v celkové výši 154 081 514 Kč s příslušenstvím soud prvního stupně napadeným rozsudkem meritorně rozhodl. Prostřednictvím provedeného dokazování zjistil skutkový stav věci a svá skutková zjištění podrobně popsal v odůvodnění napadeného rozsudku, na které lze v tomto směru pro stručnost odkázat. Soud prvního stupně měl zejména za prokázané, že usnesením Policie České republiky, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV sekce organizovaného zločinu, ze dne 7. 3. 2017, č. j. NCOZ-9015-97/TČ-2016-410091 bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku. Na základě usnesení Policie České republiky, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, Operativní odbor ZHTČK ze dne 4. 3. 2019, č.j. NCOZ-9015-804/TČ-2016-412000-H k zahájení trestního stíhání žalobce, a to pro podezření ze spáchání pokračujícího trestného činu podílnictví podle § 214 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. b) trestního zákoníku ve znění účinném do 1. 2. 2019. Dne 27. 8. 2020 byla na žalobce podána k Městskému soudu v Praze obžaloba. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2022, sp. zn. 74 T 7/2020 ve spojení s unesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 2. 2023, č.j. 5 To 54/2022-16974 byl žalobce zproštěn obžaloby

podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť soud dospěl k závěru, že v žalobním návrhu označené skutky nejsou trestnými činy. Dne 13. 6. 2013 byla realizována domovní prohlídka v rámci které bylo zajištěno 4700 kusů bankovek v nominální hodnotě 5 000 Kč, tj. celkem 23 500 000 Kč a 750 kusů bankovek v nominální hodnotě 2 000 Kč, tj. 1 500 000 Kč, celkem tedy bylo zajištěno 25 000 000 Kč. Dále bylo zajištěno 1900 kusů bankovek v nominální hodnotě 500 EUR, to je celkem 950 000 EUR, 700 kusů bankovek v nominální hodnotě 100 USD, to je celkem 70 000 amerických dolarů a dále 151 kusů obdélníkových plátů ze žlutého kovu s nápisem Switzerland 1 einfeinsgold. Dne 13. 6. 2013 byla dále provedena domovní prohlídka u žalobce, kde bylo zajištěno 80 ks cihlíček žlutého kovu o váze 999,9 uncí, finanční hotovost ve výši 195 00 Kč, dále finanční hotovost ve výši 2 980 anglických liber, dále finanční hotovost ve výši 122 000 Kč. V kanceláři žalobce byla provedena dne 13. 6. 2013 domovní prohlídka, v rámci které byly odňaty následující věci: 112 ks bankovek, nominální hodnota 5 000 Kč, dále 5 ks bankovek, nominální hodnota 2 000 Kč, dále 8 ks bankovek, nominální hodnota 500 EUR, dále 2 ks bankovek, nominální hodnota 100 EUR, dále 20 ks bankovek, nominální hodnota 50 EUR, dále 7 ks bankovek, nominální hodnota 20 EUR, dále 1 ks bankovky, nominální hodnota 10 EUR, dále 1 ks bankovky, nominální hodnota 5 EUR, dále 17 ks bankovek, nominální hodnota 50 anglických liber, dále 16 ks bankovek, nominální hodnota 20 anglických liber, dále 14 ks bankovek, nominální hodnota 10 anglických liber, dále 8 ks bankovek, nominální hodnota 5 anglických liber, dále 5 ks bankovek, nominální hodnota 10 švýcarských franků, dále 101 ks bankovek, nominální hodnota 100 USD, dále 10 ks bankovek, nominální hodnota 50 USD, dále 21 ks bankovek, nominální hodnota 20 USD, dále 4 ks bankovek, nominální hodnota 10 USD, dále 1 ks bankovky, nominální hodnota 5 USD, dále 4 ks bankovek, nominální hodnota 1 USD. Dne 8. 7. 2013 byla u žalobce provedena domovní prohlídka, v rámci které byly odňaty následující věci: 283 kusů bankovek, nominální hodnota 5000 Kč, celkem tedy v hodnotě 1 415 000 Kč, dále 831 kusů bankovek v nominální hodnotě 2000 Kč, celkem tedy v částce 1 662 000 Kč, dále 464 kusů bankovek v nominální hodnotě 1 000 Kč celková hodnota 464 000 Kč, dále 18 kusů bankovek nominální hodnoty 500 Kč celková hodnota 9 000 Kč, dále 100 kusů bankovek v nominální hodnotě 20 anglických liber celková částka 2000 anglických liber. Dále jedna desetikorunová a jedna dvacetikorunová mince. Usnesením Policie ČR, Národní centrály proti organizovanému zločinu, Služby kriminální policie a vyšetřování, Odboru nelegálních obchodů ze dne 21. 3. 2017, č. j. NCOZ-9015-178/TČ-2016-410091 podle § 79g, odst. 1 trestního řádu bylo rozhodnuto o zajištění shora uvedených věcí jako náhradní hodnoty. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2022, sp. zn. 74 T 7/2020 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 2. 2023 č. j. 5 To 55/2022-16985 bylo podle § 79f, odst. 1 trestního řádu zrušeno zajištění věcí jakožto náhradní hodnoty z důvodu, že ve věci byl vyhlášen zprošťující rozsudek. Usnesením ze dne 19. 4. 2023, sp. zn. 74 T 7/2020 předseda senátu Městského soudu v Praze rozhodl podle § 81a, 80 odst. 1 trestního řádu o vrácení zajištěných věcí.

7. Zjištěný skutkový stav hodnotil soud prvního stupně po právní stránce dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“). Dospěl k závěru, že v daném případě je dán odpovědnostní titul, když proti žalobci bylo zahájeno a vedeno trestní stíhání, které skončilo zproštěním žalobce obžaloby. Konstatoval s poukazem na § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., že osoba, jež byla zproštěna obžaloby, respektive nebyla uznána vinnou ze spáchání trestného činu, má zásadně právo na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, a to včetně nákladů na obhajobu. Na základě uvedeného a s ohledem na prokázání provedení v rozsudku specifikovaných úkonů právní služby a zaplacení nákladů právního zastoupení žalobcem shledal soud prvního stupně žalobou uplatněný nárok na náhradu škody v podobě obhajobního co do základu po právu. Následně soustředil svou pozornost na výši tohoto nároku a dospěl k závěru, že žalobcův požadavek na zaplacení náhrady škody ve výši 229 174 Kč (189 400 Kč + 21 % daň z přidané hodnoty ve výši 39 774 Kč) coby náhrady nákladů obhajoby je důvodný pouze co do výše 4 356 Kč. Soud prvního stupně vyšel z toho, že obhájce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty a žalobce byl obviněn

ze spáchání trestného činu legalizace výnosu z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písmeno a), odst. 3 písmeno b), odst. 4 písmeno b) písmeno c) trestního zákoníku. Dovodil tak, že dle § 10 odst. 3 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“) se při obhajobě v dotčeném trestním řízení považuje za tarifní hodnotu částka 30 000 Kč a podle § 7 bod 5 advokátního tarifu mimosmluvní odměna za 1 úkon právní služby činí 2 300 Kč. Poukázal na to, že dle ustálené judikatury Ústavního soudu je stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání posuzována jako úkon odpovídající úkonům uvedeným v § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, za které náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny sazby, přičemž nelze přihlížet k rozsáhlosti ani k jiným okolnostem podané stížnosti proti zahájení trestního stíhání, jak navrhuje žalobce. Soud prvního stupně tedy nevyhověl požadavku žalobce na poskytnutí peněžitého plnění nad rámec žalovanou poskytnuté mimosmluvní odměny ve výši jedné poloviny sazby za úkony spočívající v podání stížnosti proti zahájení trestního stíhání ze dne 17. 3. 2017 a ze dne 26. 3. 2019. Při řešení otázky nákladů právního zastoupení žalobce v souvislosti s přerušením výsledků konaných ve dnech 7. 11. 2017 a 9. 11. 2017 pak soud prvního stupně zdůraznil, že podle judikatury se přestávka trvající maximálně 30 minut započítává jako úkon (tedy včítá do úkonu). Je-li však přerušení mezi dvěma výsledky delší než 30 minut, nezapočítává se přerušovaná doba do úkonu, ale jde o promeškaný čas, který se účtuje podle § 14 advokátního tarifu částkou 100 Kč za každou započatou půlhodinu. Současně upozornil, že jedním úkonem ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) advokátního tarifu jsou všechny vyšetřovací úkony, které jsou konány před tímž orgánem přípravného řízení, zpravidla na téže místě, a jsou skončeny v průběhu dvou hodin. Na základě uvedeného pak uzavřel, že nelze žalobci přiznat přestávku mezi výsledky svědků jako samostatný úkon obhajoby a ani za něj nelze přiznat náhradu hotových výdajů, neboť nelze přerušování výsledku „vměstnat“ do úkonu spočívajícím ve výsledku svědka. Dále dospěl k závěru, že nemůže ani počítat časy výsledků samostatně, nýbrž je třeba je sčítat. Poukázal pak na to, že dne 7. 11. 2017 byla celková doba výsledků 3 hodiny a 8 minut (tj. 2 hodiny 4 minuty + 1 hodina 4 minuty), protože žalobci náleží náhrada škody v podobě obhajobního za 2 úkony právní služby (a dále náhrada za promeškaný čas). V případě 9. 1. 2017 pak celková doba výsledků činila 2 hodiny a 48 minut (tj. 2 hodiny 10 minut + 38 minut), a proto žalobci dle soudu prvního stupně náleží náhrada škody ve výši obhajobního za 2 úkony právní služby (a dále náhrada za promeškaný čas). Stejný závěr pak soud prvního stupně přijal i ve vztahu k úkonům právní služby ze dne 29. 7. 2019, jež spočívají v prostudování spisu v celkové době trvání 4 hodiny. Z uvedených důvodů tedy soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná poskytla žalobci náhradu za zmíněné úkony právní služby ve správné výši a důvody pro přiznání dalšího plnění nejsou dány. Důvodným neshledal soud prvního stupně ani požadavek žalobce na zvýšení odměny na trojnásobek za právní služby poskytované v souvislosti s účastí obhájce při výsledku znalce ze dne 15. 8. 2018 a 3. 9. 2018. Přisvědčil v tomto ohledu názoru žalované, že v daném případě je adekvátní zvýšení odměny na dvojnásobek, když se sice jednalo o úkony časově a odbornostně náročné, nicméně nedosahovaly takové náročnosti, vyžadující například překlad z cizího jazyka či aplikaci a interpretaci cizího práva, aby za ně příslušelo zvýšit odměnu na trojnásobek. S poukazem na judikaturu Ústavního soudu soud prvního stupně nepřiznal žalobci náhradu nákladů právního zastoupení žalobce v souvislosti s úkony spočívajícími v sepsání a podání ústavní stížnosti ze dne 11. 9. 2019 a 28. 4. 2020, neboť náhrady těchto nákladů se mohl žalobce jako stěžovatel domáhat v rámci řízení o ústavní stížnosti. Dále dospěl k závěru, že žalovaná poskytla žalobci ve správné výši náhradu obhajobního za úkony právní služby spočívající v účasti obhájce na hlavním líčení ve dnech 23. 6. 2021, 24. 6. 2021, 31. 8. 2021, 1. 9. 2021, 2. 9. 2021, 3. 9. 2021, 29. 9. 2021, 30. 9. 2021, 13. 10. 2021, 11. 11. 2021, když při výpočtu výše obhajobního započítala odměnu ve standardní výši. Soud prvního stupně ve shodě se žalovanou neshledal opodstatněným požadavek žalobce, aby odměna byla navýšena na trojnásobek, byť trestní řízení bylo velmi obtížné, minimálně po stránce skutkové a procesní. Poukázal rovněž na to, že délka jednotlivých úkonů, respektive hlavních líčení je kompenzována samotným advokátním tarifem, a nadto vzal v úvahu, že předmětná hlavní líčení se nekonala v mimořádnou dobu a nebyla mimořádně dlouhá. Současně upozornil, že byť příprava na hlavní líčení může být náročná, není

ve smyslu advokátního tarifu příprava na jednání úkonem právní služby. Důvodným shledal soud prvního stupně požadavek žalobce na přiznání náhrady nákladů právního zastoupení vzniklých v souvislosti s úkonem spočívajícím v nahlédnutí do spisu ze dne 21. 3. 2017. Poukázal na to, že dle judikatury Ústavního soudu je namístež úkon nahlížení do spisu považovat za samostatný úkon právní služby, za který náleží náhrada podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu, neboť se svou povahou kvalitativně blíží úkonu podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu. Současně vyjádřil názor, že byť tento konkrétní úkon trval jen 8 minut, jednalo se o účelný úkon, když je třeba vzít v úvahu tehdejší velký rozsah trestního spisu. Dále soud prvního stupně přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas za přerušení mezi provedenými úkony, a to ve výši 200 Kč za den 31. 7. 2019, 100 Kč za den 23. 6. 2021, 200 Kč za den 24. 6. 2021, 200 Kč za den 1. 9. 2021, 100 Kč za den 2. 9. 2021 a 200 Kč za den 30. 9. 2021, když při přerušení mezi dvěma výsledky delším než 30 minut se nezapočítává přerušená doba do úkonu, ale jde o promeškaný čas, který se účtuje podle § 14 advokátního tarifu částkou 100 Kč za každou započatou půlhodinu. Ze všech uvedených důvodů tak soud prvního stupně přiznal žalobci náhradu škody v podobě obhajného v celkové výši 4 356 Kč, sestávající se z odměny advokáta za jeden úkon právní služby ve výši 2 300 Kč, z paušální náhrady hotových výdajů 300 Kč, z náhrady za promeškaný čas v celkové výši 1 000 Kč a z náhrady 21 % daně z přidané hodnoty a ve zbytku uplatněný nárok na náhradu škody v podobě obhajného jako nedůvodný zamítl.

8. Zcela nedůvodnou shledal soud prvního stupně žalobu v části, v níž se žalobce domáhal na žalované zaplacení náhrady škody v celkové výši 154 081 514 Kč s příslušenstvím. Zdůraznil, že dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu prostá ztráta hodnoty peněz v čase není skutečnou škodou ani ušlým ziskem. Uzavřel tedy, že žalobci vlivem inflace žádná škoda nevznikla, a proto zamítl žalobu co do požadavku žalobce na zaplacení náhrady škody v podobě znehodnocení zajištěných věcí ve výši 24 813 648 Kč. Jako nedůvodný zamítl také nárok žalobce na náhradu škody ve výši 43 454 000 Kč, odpovídající zákonnému úroku z prodlení za období od 13. 6. 2013, resp. Od 8. 7. 2013 do 25. 4. 2023, když okamžikem zajištění věcí se žalovaná nedostala do prodlení ve smyslu § 1988 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), protože žalobci nemůže náležet úrok z prodlení v zákonné výši (§ 1970 o. z.). Při hodnocení důvodnosti žalobního požadavku na zaplacení náhrady škody v podobě ušlého zisku ve výši 85 814 000 Kč soud prvního stupně poukázal na závěry judikatury Nejvyššího soudu, z nichž plyne, že v situaci, kdy nedojde k vydání odsuzujícího rozsudku, nelze z této okolnosti bez dalšího dovozovat nesprávnost veškerých postupů orgánů činných v trestním řízení ani nezákonnost všech rozhodnutí vydaných po zahájení trestního stíhání. Konstatoval, že v dané věci podle provedeného dokazování nebylo rozhodnutí o zajištění věcí odňatých žalobci nebylo zrušeno nebo změněno pro nezákonnost, nýbrž o zrušení zajištění věcí bylo soudem rozhodnuto postupem podle § 79f odst. 1 trestního řádu z důvodu vydání zprošťujícího rozsudku. Současně v intencích judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího soudu zaměřil svou pozornost na přiměřenost délky zajištění věcí v rámci dotčeného trestního řízení. Vyšel přitom z toho, že věci žalobce byly zajištěny ve dnech 13. 6. 2013 a 8. 7. 2013 a zůstaly v držení orgánů činných v trestním řízení do 25. 4. 2023. Z provedeného dokazování pak vyplynulo, že trestní řízení bylo mimořádně složité, bylo vedeno proti více obžalovaným pro několik skutků a trestných činů. Ve věci bylo provedeno nespočetné množství důkazů včetně výslechů svědků, obviněných. Bylo podáno velké množství žádostí dle § 8 odst. 1 trestního řádu, bylo podáno několik vysvětlení. Rovněž bylo ve věci třeba několika znaleckých zkoumání, proběhlo obrovské množství šetření. Proběhlo také několik hlavních líčení, a bylo také nezbytné se vypořádat s množstvím podání obviněných, respektive obžalovaných. Žalobce bylo kladeno za vinu neoprávněné vyplacení mzdy ve výši 52 987 667 Kč, přičemž do trestního řízení se připojily se svými nároky i osoby poškozené. Orgány činné v trestním řízení postupovaly koncentrovaně a bez průtahů. Na základě uvedeného pak soud prvního stupně uzavřel, že ze strany orgánů činných v trestním řízení nepředstavoval postup podle § 79a trestního řádu svévoli. Zdůraznil, že řízení, v jehož rámci došlo k zajištění věci, bylo objektivně složité a jeho délka nebyla ovlivněna neodůvodněnými průtahy nebo pochybeními ze strany orgánů činných

v trestní řízení a řízení svým směřováním nepopřelo relevanci argumentů podporujících trvání zajištění. Nadto z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce v průběhu zajištění věci disponoval částkami minimálně v řádech milionů korun, a tudíž nelze uzavřít, a žalobce toto ani netvrdil, že by se zmíněný zásah intenzivně podepsal na životě žalobce. Ze všech uvedených důvodů tedy dospěl soud prvního stupně k závěru, že v projednávané věci tak nebyla splněna podmínka odpovědnosti státu za tvrzenou škodu v podobě existence odpovědnostního titulu, tj. nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb. či nesprávného úředního postupu ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb. Pro úplnost nad rámec uvedeného pak soud prvního stupně poukázal na to, že v daném případě nebyla splněna ani další podmínka odpovědnosti státu za tvrzenou škodu, a to vznik škody, když žalobce ani podle § 118a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) v potřebném rozsahu netvrdil, jaká investiční příležitost pro zajištěné věci mu ušla. Vzal rovněž v úvahu, že žalobci byly zabaveny peněžní prostředky v hotovosti a zlaté cihly, a s přihlédnutím k uvedenému hodnotil jako krajně nevěrohodné tvrzení žalobce o tom, že pokud by nedošlo k zajištění jeho věci, tak ještě týž den by tyto prostředky investoval do blíže nespecifikovaných cenných papírů. Při absenci relevantních tvrzení v uvedeném směru soud prvního stupně s poukazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu neprováděl pro nadbytečnost žalobcem navrhované důkazy. K alternativně konstruovanému tvrzení žalobce, podle kterého by dotčené prostředky vložil na bankovní účty, pak soud prvního stupně uvedl, že žalobce nenabídl jediný důkaz, kterým by prokázal, že nedošlo k pouhému zmaření zamýšleného výdělečného záměru či příslibu možného výdělku, respektive že by žalobcem tvrzený majetkový přínos byl podložen již existujícími či reálně dosažitelnými okolnostmi, z nichž by bylo lze usuzovat, že nebyť škodné události, k zamýšlenému zisku by skutečně došlo.

9. Ze všech uvedených důvodů tedy soud prvního stupně žalobě vyhověl co do částky 4 356 Kč s příslušenstvím, jinak žalobu zamítl. O příslušenství přiznané částky v podobě zákonného úroku z prodlení rozhodl podle § 1970 o. z. a nařízení vlády č. 351/2013 Sb., když ve smyslu § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. dospěl k závěru, že žalovaná se ocitla v prodlení se zaplacením částky 4 356 Kč počínaje dnem 13. 12. 2023 v návaznosti na uplynutí zákonem stanovené šestiměsíční lhůty, ve které byla žalovaná povinna škodu nahradit. O náhradě nákladů řízení pak rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 3 o.s.ř. tak, že žalované neúspěšné pouze v nepatrné části předmětu řízení přiznal plnou náhradu nákladů řízení spočívající v paušální náhradě hotových výdajů nezastoupeného účastníka dle vyhlášky č. 254/2015 Sb.
10. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali oba účastníci odvolání. Žalobce své odvolání směřoval do zamítavého výroku o věci samé III. a do výroku o nákladech řízení IV. Žalovaná brojila odvoláním proti vyhovujícímu výroku o věci samé II.
11. Žalobce v odvolání namítal, že existenci odvolacích důvodů dle § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), g) o.s.ř. Poukázal na to, že rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrociích III. a IV. neobstojí, neboť je výsledkem nepředvídatelného postupu soudu prvního stupně, který neodstál v řízení své poučovací povinnosti a ve vztahu k žalobci vydal překvapivé rozhodnutí. Vyjádřil nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, že jeho požadavek na zaplacení náhrady škody ve výši 229 174 Kč coby náhrad obhajoby je důvodný pouze co do částky 4 356 Kč. Poukázal na to, že soud prvního stupně nesprávně posoudil povahu úkonů právní služby spočívajících v podání stížnosti ze dne 17. 3. 2017 a 26. 3. 2019 proti usnesením o zahájení trestního stíhání, když konstatoval, že za ně byla žalovanou správně přiznána odměna ve výši jedné poloviny. Vyjádřil názor, že rozsah a význam těchto úkonů opodstatňuje závěr, že se jedná o písemné podání nebo návrh ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, za které náleží odměna v plné a nejen v poloviční výši. Dále vytykal soudu prvního stupně, že nesprávně posoudil přerušení úkonů a přestávky mezi úkony v případě účasti obhájce žalobce při výsleších svědků dne 7. 11. 2017 a dne 9. 11. 2017, jakož i v případě prostudování spisu dne 29. 7. 2019, když přisvědčil správnosti postupu žalované, která mu přiznala náhradu nákladů právního zastoupení vždy za dva úkony právní služby namísto

požadované náhrady za tři úkony právní služby. Neztotožnil se rovněž se závěrem soudu prvního stupně o nedůvodnosti uplatněného nároku na náhradu nákladů právního zastoupení vzniklých v souvislosti se sepsáním a podáním ústavní stížnosti ze dne 11. 9. 2019 a ze dne 28. 4. 2020. Poukázal na to, že náhrada těchto nákladů mu doposud přiznána nebyla a ani ji neměl možnost uplatnit v průběhu řízení na základě procesních předpisů. Za nesprávné pak označil dále závěry soudu prvního stupně o nedůvodnosti požadavku na zvýšení mimosmluvní odměny na trojnásobek za úkony právní služby spočívající v účasti obhájce žalobce při výsleších znalce Pavla Švarce ve dnech 15. 8. 2018 a 3. 9. 2018, respektive při hlavních líčeních konaných ve dnech 23. 6. 2021, 24. 6. 2021, 31. 8. 2021, 1. 9. 2021, 2. 9. 2021, 3. 9. 2021, 29. 9. 2021, 30. 9. 2021, 13. 10. 2021 a 11. 11. 2021. Poukázal na to, že výslech znalce Pavla Švarce byl mimořádně obtížným úkonem právní služby, když výslech probíhal ve dvou dnech, a to jeden den téměř šest hodin bez přerušení a další den téměř pět hodin bez přerušení. Dle žalobce nelze hodnotit jen samotnou délku a odbornou náročnost těchto úkonů, ale je třeba hodnotit i skutečnost, že znalec vypovídal po uvedené dobu bez přerušení o vysoce odborných otázkách z jiného než právního oboru. Ve vztahu k účasti obhájce žalobce u hlavních líčení pak argumentoval délkou jednotlivých hlavních líčení, nezbytností využití odborných znalostí z jiného odvětví než právního a mimořádným rozsahem samotné trestní věci, když spisový materiál čítal více než 16 000 stran. Vytýkal soudu prvního stupně, že se nevypořádal se skutečností, že v jednotlivých hlavních líčeních byly realizovány rozsáhlé a složité výsledky svědků a znalců, kteří se vyjadřovali k nesmírně složitým odborným otázkám, případně bylo prováděno rozsáhlé dokazování listinnými důkazy, jejichž obsahem byly rovněž otázky vysoce odborné povahy. Zdůraznil, že náročnost účasti u hlavních líčení byla v daném případě zvyšována potřebou orientace v rozsáhlém obsahu trestního spisu i sledem hlavních líčení a potřebou znalosti předchozího průběhu hlavních líčení. Žalobce dále v odvolání namítal, že soud prvního stupně zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí, neboť vydal překvapivé rozhodnutí na podkladě odlišného právního hodnocení, aniž by účastníky řádně poučil a rovnocenně jim umožnil v řízení adekvátním způsobem reagovat. Poukázal přitom na to, že ačkoliv předmětem disputací účastníků řízení byla výhradně otázka (ne)opodstatněnosti závěru o vzniku škody, její konkrétní výši a existenci příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a postupem orgánů činných v trestním řízení a vznikem škody, přičemž k této problematice se zcela bez výjimky vztahovala všechna poučení prvostupňového soudu postupem dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř., napadený rozsudek byl v konečném důsledku vystaven na závěru, že ve věci nebyla splněna první podmínka odpovědnosti státu za škodu, tj. existence odpovědnostního titulu spočívajícím v nezákonném rozhodnutí či v nesprávném úředním postupu. Zdůraznil, že o uvedeném právním náhledu na věci soud prvního stupně účastníky ve smyslu § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. vůbec nepoučil, čímž byla žalobci upřena možnost se s daným právním závěrem vypořádat a prostřednictvím dodatečných tvrzení a důkazů existenci odpovědnostního titulu doložit. Žalobce vyjádřil nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně o neexistenci odpovědnostního titulu a argumentoval ve prospěch závěru, že v daném případě je dána existence odpovědnostního titulu jak ve formě nezákonného rozhodnutí, tak ve formě nesprávného úředního postupu. Za nezákonná rozhodnutí označil usnesení, jímž bylo zahájeno jeho trestní stíhání, a také usnesení, jímž byl zajištěn jeho majetek. Vyjádřil názor, že v případech způsobení škody zajištěním věci v trestním řízení je požadavek na zrušení či změnu samotného zajišťovacího usnesení se závěrem o jeho nezákonnosti neudržitelným. Namítal, že zajištění jeho majetku v trestním řízení bylo absolutně nedůvodné. Zdůraznil, že předpokladem zajištění věci v trestním řízení je podezření, že byl spáchán trestný čin a že určitá věc je výnosem z něj či nástrojem trestné činnosti, a jako taková tak podléhá zajištění, případně zajištění podléhá náhradní hodnota, nelze-li nástroj nebo výnos trestné činnosti zajistit. Pokud se však následně ukáže, že ve skutečnosti k žádné trestné činnosti nedošlo, pozbývá dle žalobce takový zásah legitimního podkladu. Namítal, že pokud nebyl v daném případě naplněn předpoklad důvodnosti jeho obvinění, který je také základním předpokladem pro zajištění majetku dotčené osoby, je šablonovitá a formalistická aplikace judikatury Nejvyššího soudu na rozhodnutí o zajištění věci v trestním řízení, ke které se uchýlil soud prvního stupně, v rozporu s postulátem

spravedlivého procesu a ochrany jeho vlastnických práv. Nadto poukázal na konkrétní okolnosti zajištění majetku, které dle něj dokládají absolutní nedůvodnost zajištění majetku a svévolný, excesivní a zjevně nepřiměřený postup orgánů činných v trestním řízení vůči němu, které samy o sobě zakládají existenci odpovědnostního titulu ve formě nesprávného úředního postupu ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb. V tomto ohledu upozornil zejména na existenci neodůvodněných časových prostojů v trestním řízení, kdy dotčené finanční prostředky a investiční zlato byly zajištěny až čtyři roky poté, co byly ze strany policejního orgánu odňaty, a kdy trestní stíhání žalobce bylo zahájeno čtyři roky, respektive šest let po odnětí věci. Zdůraznil, že postup orgánů činných v trestním řízení byl vůči němu hned v několika ohledech, a tím spíše v celkovém souhrnu, zcela zjevně nepřiměřený, excesivní a vykazující známky svévole, a vytýkal soudu prvního stupně, že se ani v tomto ohledu v napadeném rozsudku s jeho tvrzeními nevypořádal. Za nesprávný označil žalobce dále závěr soudu prvního stupně o tom, že mu v důsledku držení a zajištění majetku nevznikla škoda. Poukázal na to, že se mimo jiné domáhal náhrady znehodnocení nezákonně zajištěných peněžních prostředků, tedy vzniklé skutečné škody ve smyslu § 2952 o. z., která je v případě odňaté finanční hotovosti představována snížením kupní síly, respektive hodnoty peněz v souvislosti s inflací v rozhodném období. Zdůraznil, že nezákonný postup orgánů veřejné moci byl jedinou příčinou, proč nemohl po dobu téměř deseti let nakládat se svým majetkem, a tedy de facto byl nucen strpět zásadní pokles jeho reálné hodnoty v důsledku působení inflace. Namítal, že rozsudek soudu prvního stupně, který inflaci bez dalšího neuznal jako právně relevantní škodu, je rozporný s ústavními principy ochrany vlastnictví a jejich eurokonformním výkladem. Z obdobných důvodů pak vyjádřil nesouhlas s odmítavým stanoviskem soudu prvního stupně k uplatněnému nároku na zaplacení úroku z prodlení za předmětné období. Nadto zdůraznil, že pojmem úroku z prodlení v žalobě a v navazujícím soudním řízení neoperoval v právní slova smyslu, nýbrž jako se standardizovaným ekonomickým ukazatelem, který reprezentuje adekvátní náhradu ceny peněz, tj. náhradu za věřitelovu nemožnost těmito penězi ke dni splatnosti (v projednávané věci ke dni nezákonného odnětí a zajištění prostředků) disponovat. Žalobce dále vytýkal soudu prvního stupně, že zatížil řízení vadou, pokud neprovedl jím navržené důkazy k prokázání existence a výše škody v podobě ušlého zisku. Za nesprávný a formalistický označil závěr soudu prvního stupně, že neunesl břemeno tvrzení ohledně toho, která konkrétní investiční příležitost mu ušla, respektive jak by zajistil vložení zajištěných prostředků na bankovní účet ve dny jejich zajištění. Zdůraznil, že nelze rozumně předpokládat, že by se svými prostředky v průběhu doby nikterak adekvátně nenakládal a nechal je „ležet pod polštářem“ a ztrácet na jejich hodnotě. Zopakoval, že jeho primárním úmyslem bylo investovat disponibilní finanční prostředky ve výši 55 772 023 Kč, které mu byly odňaty, respektive zajištěny, do nákupu akcií českých obchodních společností. Dále poukázal na to, že v rámci svých tvrzení zcela konkrétně uvedl, jaký by byl obvyklý chod událostí, tedy, že pokud by nenašel vhodnou primárně zamýšlenou investiční příležitost v oblasti investice do akcií českých společností, využil by konzervativnější způsob zhodnocení svého majetku, a to v podobě uložení předmětných finančních prostředků na úročené bankovní účty, kterými disponoval (které měl založené), doložil a dotvrdil jejich aktivní využívání z jeho strany, stejně jako způsob a výši úročení prostředků na ně vložených. Žalobce pak také vytýkal soudu prvního stupně, že se v napadeném rozsudku nijak nevypořádal s jeho tvrzením o nesprávném postupu orgánů činných v trestním řízení při správě a způsobu nakládání s odňatým a zajištěným majetkem. V tomto ohledu namítal, že stát po dobu držení jeho majetku nerealizoval žádné jeho zhodnocení a nechoval se k němu jako řádný správce. Vyjádřil názor, že stát měl aplikovat alespoň konzervativní metodu správy odňatého a zajištěného majetku, a poukázal na to, že namísto toho byly jeho finanční prostředky uloženy bez dalšího po dobu zcela nepřiměřených deseti let na bankovních účtech České národní banky, kde k žádnému jejich zhodnocení nedošlo. Ze všech uvedených důvodů pak žalobce závěrem navrhoval, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích III. a IV. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

12. Žalovaná v odvolání namítala nesprávnost rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým byla žalobci přiznána náhrada škody ve výši 4 356 Kč představující náklady právního zastoupení vzniklé v souvislosti s úkonem právní služby spočívajícím v nahlížení do spisu dne 21. 3. 2017 a náhradu promeškaného času při přerušení úkonu ve dnech 31. 7. 2019, 23. 6. 2021, 24. 6. 2021, 1. 9. 2021, 2. 9. 2021 a 30. 9. 2021. Ve vztahu k úkonu nahlížení do spisu dne 21. 3. 2017 poukázala na skutečnost, že nahlédnutí trvalo pouhých 8 minut a předcházelo mu nahlížení do spisu ze strany obhájce žalobce i den předtím, tj. dne 20. 3. 2017, po dobu od 9:50 hodin do 10:26 hodin, za které byla náhrada nákladů právního zastoupení žalobci poskytnuta. Vyjádřila názor, že obhájci žalobce nic nebránilo, aby dne 20. 3. 2017 nahlížel do spisu o 8 minut déle, a nemusel tak nahlížet do spisu i další den. Namítala, že nebyly tvrzeny a zjištěny žádné objektivní okolnosti, které by takový postup opodstatňovaly, a tudíž nelze nahlížení uskutečněné dne 21. 3. 2017 považovat za účelné. Ve vztahu k přiznané náhradě za promeškaný čas pak žalovaná upozornila, že soud prvního stupně své rozhodnutí odůvodnil poukazy na judikaturu z roku 2001 a dostatečně nezohlednil právní úpravu obsaženou v § 14 odst. 4 advokátního tarifu, která byla do advokátního tarifu doplněna až s účinností od 1. 1. 2013. Zopakovala výpočet nákladů právního zastoupení, na jejichž náhradu žalobci vznikl nárok v souvislosti s účastí jeho obhájce při prostudování spisu dne 31. 7. 2019 a při hlavním líčení konaném ve dnech 23. 6. 2021, 24. 6. 2021, 1. 9. 2021, 2. 9. 2021 a 30. 9. 2021, a vyjádřila přesvědčení, že soudem prvního stupně přiznaná náhrada za promeškaný čas žalobci nenáleží. Upozornila, že podle § 14 odst. 4 advokátního tarifu náhrada za promeškaný čas advokátovi nenáleží, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby dle § 11 advokátního tarifu. Z uvedených důvodů pak navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně, aby rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. změnil tak, že se žaloba zamítá.
13. Žalobce ve svém vyjádření označil odvolání žalované za nedůvodné. Ve vztahu k úkonu právní služby spočívajícím v nahlížení do spisu dne 21. 3. 2017 poukázala na rozsah spisového materiálu obsaženého v celkem 29 šanonech s tím, že nebylo reálné, aby obhájce spisový materiál v jeden den prolistoval, natož, aby ho prostudoval ve smyslu seznámení se alespoň s nejzásadnějšími informacemi. Vyjádřil názor, že pokud obhájce nahlížel do spisu i dne 21. 3. 2017, neboť po prvotním nahlédnutí do spisu bylo nezbytné opětovně nahlédnout na některé ve spise obsažené listiny, pak se jednalo v kontextu s uvedenými skutečnostmi o úkon účelný. Za správné označil žalobce také tu část rozhodnutí soudu prvního stupně, kterou mu byla přiznána náhrada za promeškaný čas. Odvolací argumentaci žalované zpochybňující správnost rozhodnutí soudu prvního stupně v uvedeném směru označil za nejasnou a rozpornou. Závěrem navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. jako věcně správný potvrdil. Ve vztahu k výrokům III. a IV. rozsudku soudu prvního stupně setrval na svém odvolacím návrhu.
14. Žalovaná se ve vyjádření k odvolání žalobce ztotožnila se závěry soudu prvního stupně, na jejich základě shledal nedůvodným žalobcem uplatňovaný nárok na náhradu škody v podobě nákladů obhajoby ve výši 224 818 Kč. Za správné a přiléhavé označila rovněž závěry soudu prvního stupně, na jejichž základě zamítl žalobou uplatněný nárok na náhradu ztráty hodnoty peněz v čase ve výši 24 813 648 Kč, nárok na náhradu ve výši úroku z prodlení ve výši 43 454 000 Kč a nárok na náhradu škody v podobě ušlého zisku ve výši 85 814 000 Kč. Poukázala na to, že závěry soudu prvního stupně jednoznačně a logicky vyplývají z provedeného dokazování s tím, že odvolací námitky žalobce nelze považovat za správné a přiléhavé. Za zcela lichou pak označila odvolací námitku žalobce o tom, že soud prvního stupně rozhodl ve věci překvapivě, respektive že nedostál své poučovací povinnosti. Poukázala na to, že soud prvního stupně v průběhu řízení žalobce opakovaně vyzýval k doplnění tvrzení a označení důkazů postupem dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. Vyjádřila přesvědčení, že k otázce odpovědnostního titulu nemusel žalobce nijak blíže vyzývat, když závěr o neexistenci odpovědnostního titulu přesvědčivým způsobem vyplynul z provedeného dokazování. Pokud pak soud prvního stupně nad rámec závěru o neexistenci odpovědnostního

titulu žalobce vyzýval k doplnění tvrzení a k označení důkazů k prokázání vzniku škody, svědčí to o jeho preciznosti. Ze všech uvedených důvodů závěrem navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích III. a IV. jako věcně správná potvrdil a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení. Ve vztahu k výroku II. rozsudku soudu prvního stupně pak setrvala na svém odvolacím návrhu.

15. Odvolací soud v odvoláními dotčeném rozsahu přezkoumal podle § 212 a § 212a o.s.ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo. Poté dospěl k závěru, že odvolání nejsou důvodná.
16. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek skutkových zjištění, vyšel ze správně zjištěného skutkového stavu věci a věc posoudil správně i po právní stránce. Odvolací soud se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně souhlasí a ztotožňuje se s nimi.
17. Stát odpovídá za škodu způsobenou zahájením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Uvedený závěr vychází z extenzivního výkladu, podle něhož se jedná o škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR z 21. 4. 2011 sp. zn. 30 Cdo 2371/2009).
18. Soud prvního stupně tedy nepochybil, pokud se zabýval žalobou uplatněnými nároky z pohledu naplnění zákonných předpokladů objektivní odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za které lze v projednávané věci považovat usnesení Policie České republiky o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 7. 3. 2017, č. j. NCOZ-9015-97/TČ-2016-410091, respektive ze dne 4. 3. 2019, č. j. NCOZ-9015-804/TČ-2016-412000-H. Soud prvního stupně dospěl rovněž ke správnému závěru o splnění zákonných podmínek odpovědnosti státu za škodu spočívající v nákladech žalobce vynaložených na obhajobu v trestním řízení, když majetková újma představovaná těmito náklady vznikla žalobci v příčinné souvislosti s vydáním nezákonných rozhodnutí o zahájení jeho trestního stíhání. Správným pak shledává odvolací soud také závěry soudu prvního stupně, na jejichž základě shledal žalobou uplatněný nárok na náhradu škody spočívající ve vynaložených nákladech právního zastoupení důvodným pouze co do částky 4 356 Kč s tím, že požadavek na poskytnutí další peněžité náhrady nad rámec této částky a žalovanou již vyplacené náhrady ve výši 736 466,50 Kč není opodstatněný. Odvolací námitky žalobce i žalované nejsou způsobitelné správnost závěrů soudu prvního stupně v uvedeném směru zpochybnit.
19. Odvolací soud je ve shodě se soudem prvního stupně v názoru, že je namístě přiznat žalobci náhradu škody v rozsahu odměny advokáta ve výši 2 300 Kč, paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč a daně z přidané hodnoty ve výši 21 % za úkon právní služby spočívající v nahlížení obhájce žalobce do spisu dne 21. 3. 2017. Z hlediska účelnosti tohoto úkonu se jeví významná časová souvislost se zahájením trestního stíhání žalobce na základě usnesení Policie ČR ze dne 7. 3. 2017 opodstatňující potřebu řádného seznámení se s obsahem spisového materiálu pro kvalitní poskytnutí obhajoby. Naproti tomu samotná doba, po kterou obhájce studium spisu realizoval, není z hlediska jeho účelnosti zásadně významná. Stejně tak skutečnost, že obhájce žalobce nahlížel do spisu také předchozí den 20. 3. 2017, vzhledem ke značné obsáhlosti spisového materiálu bez dalšího závěr o neúčelnosti takového úkonu právní služby neopodstatňuje.
20. Za důvodné nelze považovat odvolací námitky účastníků zpochybňující správnost způsobu, jakým soud prvního stupně řešil otázku honorování právních služeb obhájce v souvislosti s jeho účastí při navazujících, respektive přerušovaných úkonech a jednáních před orgány činnými v trestním řízení.
21. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu mimosoudní odměna náleží za úkon právní služby spočívající v účasti při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to za každé započaté dvě hodiny (§ 11 odst. 1 písm. e/ advokátního tarifu), v prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to každé

započaté dvě hodiny (§ 11 odst. 1 písm. f/ advokátního tarifu), respektive v účasti při úkonu správního nebo jiného orgánu, účasti na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny (§ 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu). Současně platí, že advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby za promeškaný čas v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí víc než 30 minut (§ 14 odst. 1 písm. b/ advokátního tarifu), přičemž není-li dohodnuto jinak, náhrada činí 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024). Náhrada za promeškaný čas pak advokátu nenáleží, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby (§ 14 odst. 4 advokátního tarifu).

22. Judikatura pak dospěla k závěru, že do doby vyšetřovacích úkonů v přípravném řízení (stejně jako do doby jednání soudu či jiného orgánu aj.) nelze zahrnovat paušálně všechny přestávky mezi těmito úkony, zvláště trvají-li delší dobu. V době přestávky obhájce právní službu neposkytuje, při přestávce (prodlevě) mezi jednotlivými vyšetřovacími úkony (nebo při přerušení či přetržce těchto úkonů) promeškává čas, neboť na průběh úkonu právní služby je vázán a nemůže jej využít pro jinou právní službu. Mezníkem, kdy je možno přestávku mezi jednotlivými úkony časově a místně bezprostředně navazujícími vyšetřovacími úkony zahrnout do doby úkonu právní služby a kdy se naopak jedná o přestávku, a tedy faktické zpoždění či zpoždování jednání před vyšetřovatelem ve smyslu § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, je doba 30 minut právě v tomto zákonném ustanovení uvedená. Jestliže přestávka mezi vyšetřovacími úkony je kratší 30 minut, je možno toto přerušení (přestávku, prodlevu či přetržku) zahrnout do doby konání úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 písm. e) advokátního tarifu. Pokud toto přerušení přesáhne půl hodiny, jedná se o promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Třicetiminutovou a delší přestávku mezi jednotlivými vyšetřovacími úkony v přípravném řízení proto nelze započítávat do doby rozhodné pro stanovení násobku mimosmluvní odměny za dva a více úkonů právní služby uvedených v § 11 odst. 1 písm. e) AT. Pro stanovení počtu úkonů právní služby je třeba vycházet ze součtu časových úseků, pro které jednotlivé, na sebe místně a časově bezprostředně navazující, vyšetřovací úkony skutečně trvaly. Přesáhne-li přestávka mezi skončením posledního a začátkem dalšího vyšetřovacího úkonu limit dvou hodin, jde o dva samostatné úkony právní služby, neboť tyto vyšetřovací úkony na sebe bezprostředně nenavazují (srovnej usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 11. 2001, sp. zn. 8 To 143/01).

23. Soud prvního stupně v souladu s citovanou právní úpravou přiznal žalobci nad rámec plnění již vyplaceného žalovanou náhradu škody ve výši odpovídající náhradě za promeškaný čas dle § 14 odst. 1 písm. b), odst. 3 advokátního tarifu za přestávky mezi úkony prostudování spisu dne 31. 7. 2019, respektive za přestávky mezi úkony spočívajícím v účasti na hlavním líčení ve dnech 23. 6. 2021, 24. 6. 2021, 1. 9. 2021, 2. 9. 2021 a 30. 9. 2021, když tyto přestávky přesáhly dobu 30 minut, a tudíž je nelze zahrnout do doby jednotlivých úkonů, a současně nepřesáhly limit dvou hodin, a proto je třeba vyjít z toho, že se jedná o přestávky mezi úkony, které na sebe bezprostředně navazují. Soud prvního stupně tak nepochybil, pokud za přestávku mezi úkony spočívající ve studiu spisu dne 31. 7. 2019 v trvání 35 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 200 Kč, za přestávku mezi úkony spočívající v účasti u hlavního líčení dne 23. 6. 2021 v trvání 1 hodina a 10 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 100 Kč nad rámec již poskytnuté náhrady ve výši 200 Kč, za přestávku mezi úkony spočívající v účasti u hlavního líčení dne 24. 6. 2021 v trvání 50 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 200 Kč, za přestávku mezi úkony spočívající v účasti u hlavního líčení dne 1. 9. 2021 v trvání 1 hodiny a 20 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 200 Kč nad rámec již poskytnuté náhrady ve výši 100 Kč, za přestávku mezi úkony spočívající v účasti u hlavního líčení dne 2. 9. 2021 v trvání 1 hodina a 5 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 100 Kč nad rámec již poskytnuté náhrady ve výši 200 Kč a za přestávku mezi úkony spočívající v účasti u hlavního líčení dne 30. 9. 2021 v trvání 57 minut přiznal žalobci náhradu za promeškaný čas ve výši 200 Kč.

24. Správně pak soud prvního stupně neshledal důvodným žalobou uplatněný nárok na náhradu spočívající v odměně advokáta a paušální náhradě hotových výdajů za další jeden úkon právní služby (nad rámec odměny a paušální náhrady hotových výdajů žalovanou již poskytnuté) v případě účasti obhájce žalobce u výsledků konaných ve dnech 7. 11. 2017 a 9. 11. 2017, respektive v případě prostudování spisu dne 29. 7. 2019, když i v těchto případech přestávka mezi jednotlivými úkony přesáhla dobu 30 minut, a tudíž ji nelze do doby bezprostředně navazujících úkonů zahrnovat.
25. Důvodným neshledává odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně také požadavek žalobce, aby odměny za nárokované úkony právní služby spočívající v účasti jeho obhájce při výsleších znalce, respektive při označených hlavních líčeních byly navýšeny na trojnásobek. Uvedené v daném trestním řízení realizované úkony právní služby obhájce žalobce lze sice považovat za náročné, nicméně nikoliv z časového hlediska či s ohledem na nutnost použití cizího práva nebo cizího jazyka mimořádně náročné, jak vyžaduje § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Odvolací soud pak stejně jako soud prvního stupně neshledal podmínky pro to, aby za sepsání stížnosti do usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce byla přiznána mimosmluvní odměna v plné, a nikoliv poloviční výši, neboť se nejedná o úkony, které by bylo možno podřadit pod § 11 odst. 1 advokátního tarifu, nýbrž o úkony uvedené v § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu.
26. Konečně správným shledává odvolací soud postup soudu prvního stupně, pokud neshledal důvodným žalobcem uplatňovaný nárok na náhradu nákladů právního zastoupení vzniklých v souvislosti se sepisem a podáním ústavních stížností ze dne 11.9. 2019 a 28. 4. 2020. V tomto ohledu je nutno vzít v úvahu, že náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu (§ 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.). Současně však platí, že náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána (§ 31 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Ústavní soud přitom může v odůvodněných případech podle výsledků řízení usnesením uložit některému účastníkovi, aby zcela nebo zčásti nahradil jinému účastníkovi nebo vedlejšímu účastníkovi jeho náklady řízení (§ 62 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu). Současně z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu plyne, že Ústavní soud pojmá rozhodnutí o náhradě nákladů řízení do výroku svého nálezu či usnesení toliko tehdy, je-li vznesen ze strany účastníka příslušný procesní návrh. Pokud takový návrh vznesen není a neshledá-li ani sám Ústavní soud důvod pro postup dle § 62 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, automaticky se uplatní zásada uvedená v § 62 odst. 3 téhož předpisu, dle níž si každý z účastníků hradí náklady, které mu vznikly, sám (srovnej usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. IV. ÚS 3745/13). Z uvedeného tedy plyne, že pokud žalobce nevyužil možnosti domáhat se náhrady nákladů řízení vzniklých v souvislosti s podáním shora uvedených ústavních stížností postupem dle § 62 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, nemůže se nyní domáhat náhrady těchto nákladů jako vzniklé škody dle zákona č. 82/1998 Sb.
27. V případě žalobcem tvrzené škody 154 081 514 Kč odvozované od zajištění shora uvedených finančních prostředků a investičního zlata v trestním řízení předně nelze přisvědčit odvolacím námitkám žalobce, kterými zpochybňuje, že pro zajištění (odnětí) těchto prostředků orgány činnými v trestním řízení byly dány zákonné předpoklady. Z ustálené judikatury totiž plyne, že soud rozhodující o žalobě na náhradu škody proti státu není oprávněn posuzovat tvrzený nesoulad nezrušeného rozhodnutí se zákonem (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 25 Cdo 2162/2005).
28. Stát podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (§ 5 zákona č. 82/1998 Sb.). Nárok na náhradu škody způsobné nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo

změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán (§ 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.).

29. Ve vztahu k zajištění prostředků v trestním řízení pak judikatura dospěla k závěru, že za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení o zajištění peněžních prostředků na účtu stát odpovídá, bylo-li rozhodnutí pro nezákonnost zrušeno (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2009, sp. zn. 25 Cdo 479/2007). Bylo-li rozhodnutí zrušeno nikoliv pro nezákonnost, nýbrž proto, že pominuly důvody pro jeho vydání, nejsou dány předpoklady odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2009, sp. zn. 25 Cdo 4462/2007). Současně judikatura dospěla k závěru, že odpovědnost státu za škodu z rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 1 trestního řádu) ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. nezakládá bez dalšího skutečnost, že trestní řízení, v němž bylo rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky vydáno, posléze neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Nedojde-li k vydání odsuzujícího rozsudku, nelze z toho bez dalšího dovozovat nesprávnost postupu orgánů činných v trestním řízení ani nezákonnost rozhodnutí vydaných po zahájení trestního stíhání (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013).
30. Dovolací soud v posledně zmíněném rozhodnutí současně akcentoval judikaturu Ústavního soudu, reprezentovanou nálezem ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 642/07, či nálezem ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. III. ÚS 1396/07, týkající se rozhodování o zrušení či omezení zajištění peněžních prostředků na účtu podle § 79 odst. 3 trestního řádu, z níž vyplývá, že sice „oprávněnost úkonů v rámci konkrétního trestního řízení je v prvé řadě posuzována v rámci soustavy orgánů činných v trestním řízení, a to tak, aby v případě pochybení mohly zjednat nápravu již na této úrovni“, nicméně „musí existovat rozumný (opodstatněný) vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovanými cíli“, přičemž „tento vztah má nepochybně i svou časovou dimenzi - zajištění majetku nemůže trvat libovolně dlouho.“ Na základě uvedeného pak shledal potřebným zabývat se posouzením včasnosti vydání rozhodnutí o zrušení zajištění peněžních prostředků a v rámci toho hodnotit, zda doba do vydání tohoto rozhodnutí odpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci (zde rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků), a pokud nikoliv, zda délka řízení tkví v příčinách vycházejících z působení soudu (i ostatních orgánů činných v trestním řízení) v projednávané věci (jeho činnosti či nečinnosti) nebo naopak byla způsobena nedostatkem součinnosti či dokonce záměrným působením ze strany účastníků či jinými okolnostmi, které nemají původ v povaze soudů a jejich institucionálním a organizačním vybavení (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013).
31. Ústavní soud pak ve své judikatuře uzavřel, že zajištění věci podle ustanovení § 79a trestního řádu je institutem, který napomáhá objasňování závažné trestné činnosti, jehož podstatou je omezení dispozičního práva s danými prostředky tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Z preventivní povahy zajišťovacích institutů přirozeně vyplývá, že se pohybují vždy v rovině pravděpodobnosti a nikoli jistoty ohledně budoucích následků, jež se snaží předvídat. Závěr, že majetkové hodnoty mají uvedené určení, tedy nemusí být plně hodnověrný a není ani konečný, jelikož může být dalším šetřením vyvrácen. V tomto směru je však významný faktor plynutí času, kterým je stav věci významně modifikován. Pokud jsou totiž finanční prostředky "dočasně" zajištěny již více než 12 let, dostává se tato okolnost do kolize s požadavkem přiměřenosti zásahu do práva na pokojné užívání majetku. S narůstajícím časem se totiž dočasnost zajišťovacího institutu relativizuje a je třeba ji posuzovat mnohem přísněji. Zde není možné se spokojit s pouhým zjištěním, že rozhodnutí o zajištění bylo vydáno na základě zákona, příslušným orgánem a že není projevem svévole. U mnohaletých zajištění je třeba nad rámec těchto požadavků zohlednit, co ovlivňuje délku samotného zajištění, tedy zda je dána objektivní složitostí trestní věci či uplatňováním (i obstrukčním) procesních práv, nebo zda je délka řízení ovlivněna neodůvodněnými průtahy a pochybeními ze strany orgánů činných v trestním řízení. Současně je třeba zohlednit, jakou relevanci mají argumenty podporující trvání zajištění, tedy zdali jsou tyto argumenty vymezené na

počátku trestního řízení podporovány vývojem a směřováním celé trestní kauzy. Přihlédnout je pak nutné i k tomu, jak intenzivní zásah dané zajištění pro dotčeného individuální představuje (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 3. 2018, sp. zn. II. ÚS 1367/17).

32. Soud prvního stupně se v projednávané věci zabýval podmínkami odpovědnosti státu v souladu s právní úpravou obsaženou v zákoně č. 82/1998 Sb. a z hledisek vymezených citovanou judikaturou. Na tomto základě pak dospěl k správnému závěru, že v daném případě není dána existence odpovědnostního titulu v podobě nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, z něhož by bylo možno odvozovat odpovědnost žalované za žalobcem tvrzenou škodu ve výši 154 081 514 Kč. Usnesení Policie ČR, ze dne 21. 3. 2017 o zajištění věcí žalobce jako náhradní hodnoty nelze považovat za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., když nebylo pro zrušeno pro nezákonnost, nýbrž proto, že byl žalobce zproštěn obžaloby a důvody pro zajištění věci pominuly. Nezákonnost zajištění věcí, respektive jejich odnětí pak ve smyslu shora citované judikatury nelze bez dalšího dovozovat ze skutečnosti, že trestní řízení vedené proti žalobci neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Současně lze na podkladě provedeného dokazování přisvědčit závěru soudu prvního stupně, že byť celková doba zajištění (odnětí) věcí trvala bezmála 10 let, nelze tuto dobu považovat za nepřiměřenou, když orgány činné v trestním řízení postupovaly koncentrovaně a bez průtahů a současně doba odnětí věcí svou délkou odpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané trestní věci, odvíjející se od počtu stíhaných osob, počtu skutků a trestných činů, rozsahu a náročnosti prováděného dokazování včetně znaleckého zkoumání a množství řešených hmotněprávních a procesních otázek. Povaha trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, jakož i průběh dokazování pak opodstatňuje závěr, že předmětné trestní řízení až do zproštění žalobce obžaloby svým směřováním nepopřelo smysl a funkci institutu zajištění věcí v dané konkrétní trestní věci. Z provedeného dokazování a ani z tvrzení žalobce pak také nevyplynuly konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že zajištění shora uvedených hodnot po uvedení doba mělo zásadní nepříznivý dopad do osobních majetkových poměrů žalobce a jeho schopnosti hradit životní náklady. Na základě uvedeného lze tedy uzavřít, že v trestním řízení nedošlo zajištěním věcí žalobce k porušení rozumného vztahu proporcionality mezi použitými prostředky a sledovanými cíli, respektive není opodstatněn závěr, že by celková doba zajištění (odnětí) věcí byla z hlediska naplňování jeho účelu nepřiměřená, a tedy že v daném případě došlo k nesprávnému úřednímu postupu dle § 13 zákona č. 82/1998 Sb.
33. Nadto nelze přisvědčit odvolacím námitkám žalobce v tom smyslu, že nesprávný úřední postup lze spatřovat v postupu orgánů činných v trestním řízení při správě a způsobu nakládání s odňatým a zajištěným majetkem.
34. Podle § 10 zákona č. 279/2003 Sb., o výkon zajištění majetku a věcí v trestním řízení (dále jen „zákon č. 279/2003 Sb.“) správce je povinen právně jednat za účelem zabránění snížení hodnoty nebo zmenšení zajištěného majetku, zejména a) včas uplatňovat nárok na náhradu škody a na vydání předmětu bezdůvodného obohacení, b) průběžně sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky k zajištěnému majetku, včas uplatňovat a vymáhat práva, která jinak přísluší vlastníku zajištěného majetku, případně jiné osobě oprávněné s majetkem nakládat, a zamezovat promlčení nebo zániku těchto práv, c) dovolávat se neplatnosti právního jednání učiněného obviněným v rozporu se zákazy, jež mu byly uloženy rozhodnutím o zajištění majetku podle trestního řádu (odstavec 1). Movité věci, jež byly obviněným vydány nebo mu byly odňaty, je správce povinen rovněž řádně zabezpečit a chránit před znehodnocením, zejména před jejich poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím, a provést potřebné úkony směřující k uchování hodnoty věci (odstavec 2). Správce činí za účelem ochrany zajištěného majetku v soudním, správním nebo jiném řízení všechny úkony, které je jinak oprávněn činit jeho vlastník, případně jiná osoba oprávněná s majetkem nakládat; v insolvenčním řízení může za tímto účelem vykonávat práva věřitele (odstavec 3). Správce vede zajištěný majetek průkazným a přehledným způsobem v evidenci, a to až do doby konečného naložení s majetkem; zajištěný majetek není

předmětem účetnictví a inventarizace (odstavec 4). Jiné povinnosti související se zajištěným majetkem než uvedené v odstavcích 1 až 4 správce nevykonává. Jiná práva související se zajištěným majetkem vykonává správce za účelem ochrany zajištěného majetku pouze v rozsahu, v jakém byla zakázána obviněnému soudem podle trestního řádu. Správce není oprávněn zajištěný majetek využívat, pronajmout, zatížit nebo převést na jinou osobu (odstavec 5).

35. V projednávané věci z provedeního dokazování nevyplývá, že by orgány činné v trestním řízení postupovaly při výkonu zajištění majetku žalobce v rozporu se zákonem č. 279/2003 Sb. a způsobily tak jeho znehodnocení. Požadavek žalobce, aby orgány činné v trestním řízení v rámci správy zajištěného majetku vyhledávaly a realizovaly „konzervativní“ způsoby jeho investování do termínovaných finančních a investičních produktů spojených s rizikem ztráty, byť dle žalobce v minimální míře, zjevně nemá potřebnou oporu v právních předpisech upravujících výkon zajištění majetku (srovnej § 10 odst. 5 zákona č. 279/2003 Sb.).
36. Je zřejmé, že absence odpovědnostního titulu, je dostatečným důvodem pro závěr o nedůvodnosti žalobou uplatněného nároku na náhradu škody ve výši 154 081 514 Kč, odvozované žalobcem od zajištění (odnětí) věcí v trestním řízení. Nadto lze přisvědčit soudu prvního stupně, že žalobce v potřebném rozsahu netvrdil ani existenci další podmínky odpovědnosti státu za tvrzenou škodu v podobě vzniku odškodnitelné majetkové újmy.
37. Již ze žalobních tvrzení žalobce je zřejmé, že nemůže být úspěšný s nárokem na náhradu škody ve výši 45 454 000 Kč, konstruované jako úrok z prodlení ze zajištěných hodnot za dobu od 13. 6. 2013, respektive 8. 7. 2017 do 25. 4. 2023. Orgány činné v trestním řízení nebyly po dobu realizace zajištění (odnětí) majetku žalobce v prodlení se splácením peněžitého dluhu vůči žalobci, a není tak opodstatněn závěr, že by žalobce byl ve smyslu § 1970 o. z. oprávněn požadovat zaplacení úroku z prodlení. Za tohoto stavu se žalobce nemůže domáhat úroku z prodlení ani jako škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem dle zákona č. 82/1998 Sb. (srovnej obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4676/2008).
38. Obdobný závěr lze učinit i ve vztahu k žalobou uplatněnému nároku na náhradu škody ve výši 24 813 648 Kč odpovídající dle žalobce znehodnocení zajištěných finančních prostředků v důsledku inflace. Jak již poukázal soud prvního stupně z ustálené soudní judikatury plyne, že prostá ztráta hodnoty peněz v čase není skutečnou škodou ani ušlým ziskem (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2001, sp. zn. 25 Cdo 38/2000 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1272/2001). Škodou zákon míní újmu, která nastala (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi. U škody na věci, resp. majetku, se rozlišuje škoda skutečná a ušlý zisk. Za skutečnou škodu je nutno považovat takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je nutno vynaložit k uvedení do předešlého stavu. Ke zmenšení majetkového stavu, který je zde východiskem ke zjištění existence škody, a k vyčíslení její výše, dochází tím, že se zmenší hodnota jeho aktiv takovým způsobem, že jeho celkové vyjádření v penězích se oproti předchozímu stavu sníží. Z toho je zřejmé, že porovnání hodnot majetkového stavu pro účely náhrady škody je možné pouze převodem na peníze, které, jak už bylo řečeno, plní úlohu všeobecného ekvivalentu. Tuto svoji funkci peníze neztrácejí ani vlivem inflace, která se projevuje vzestupem cenové hladiny a zpravidla má za důsledek to, že za stejnou částku peněz lze v různých obdobích pořídit rozdílný objem spotřebních předmětů či jiných věcí. Ani vlivem inflace na hodnotu pohledávky na peněžité plnění však skutečná škoda podle občanského zákoníku nevzniká (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. 28 Cdo 96/2012). Judikatura je tedy ustálena v závěru, že není možné se domáhat náhrady škody vzniklé snížením hodnoty peněz v důsledku inflace (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 29 Cdo 341/2020).

39. V případě žalobcem tvrzené škody v podobě ušlého zisku 85 814 000 Kč je třeba vyjít z toho, že ušlý zisk je v podstatě ušlým majetkovým prospěchem spočívajícím v nenastalém zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, pokud by nebylo došlo ke škodné události. Ušlý zisk lze spojovat i s tím, že z dispozice poškozeného byla protiprávně odňata věc, s níž nemohl po určitou dobu nakládat a nemohl ji tak využít k dosažení předpokládaného zisku, který by mu neušel, jestliže by nedošlo ke škodné události (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1300/2016). Lze přitom přisvědčit soudu prvního stupně, že z žalobcem poskytnutých tvrzení neplyne, že nyní tvrzené zamýšlené investice zajištěného majetku nejsou jen pouhým zpětně dovozovaným (hypotetickým) záměrem, který se neodškodňuje (srovnej obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2020, sp. zn. 25 Cdo 862/2008), respektive, že tvrzené investiční záměry byly v době předcházející odnětí peněžních prostředků v hotovosti orgány činnými v trestním řízení podloženy reálnými kroky žalobce a konkrétními okolnostmi, z nichž lze opodstatněně usuzovat, že při pravidelném běhu věcí by žalobce tyto své prostředky, nebýt jejich odnětí a zajištění, tvrzeným způsobem investoval a reálně tak dosáhl předpokládaného zisku.
40. Konečně nelze považovat za důvodné ani odvolací námitky žalobce o překvapivosti rozsudku soudu prvního stupně. Je zřejmé, že soud prvního stupně nepochybil, pokud se v řízení o nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. zabýval všemi zákonnými podmínkami odpovědnosti státu za škodu, tj. existencí odpovědnostního titulu, vznikem škody a příčinnou souvislostí mezi odpovědnostním titulem a vznikem škody. Výsledek řízení a závěry, na kterých soud prvního stupně své meritorní rozhodnutí postavil, nelze hodnotit jako překvapivé, když žalovaná od počátku v případě žalobcem tvrzené škody spojované se zajištěním věcí v trestním řízení činila sporným naplnění všech podmínek odpovědnosti státu. Závěr soudu prvního stupně o absenci odpovědnostního titulu pak má oporu v již provedeném dokazování, a tudíž nelze považovat za nesprávný postup soudu prvního stupně, pokud žalobce postupem dle § 118a o.s.ř. nevyžýval k doplnění tvrzení a dalších důkazů. Nadto z postupu soudu prvního stupně během řízení nelze dovodit, že by ve vztahu k nároku na náhradu škody spojované se zajištěním věcí v trestním řízení žalobce ujistil, že podmínku existence odpovědnostního titulu má za splněnou.
41. Ze všech uvedených důvodů dospěl odvolací soud k závěru, že soud prvního stupně nepochybil, pokud žalobě vyhověl co do žalobního požadavku na zaplacení částky 4 356 Kč s příslušenstvím a ve zbytku žalobu pro absenci zákonných předpokladů odpovědnosti státu za tvrzenou škodu zamítl. Správně rozhodl soud prvního stupně také o náhradě nákladů řízení. Odvolací soud proto podle § 219 o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích o věci samé a ve výroku o nákladech řízení jako věcně správný potvrdil.
42. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 3 o.s.ř. Vzhledem k tomu, že žalovaná byla neúspěšná jen v nepatrné části předmětu odvolacího řízení, byla jí přiznána plná náhrada nákladů řízení ve výši 1 200 Kč, sestávající se z paušální náhrady hotových výdajů za čtyři úkony (odvolání do rozsudku, vyjádření k odvolání žalobce, příprava na ústní jednání, účast při ústním jednání 9. 4. 2025) po 300 Kč dle vyhlášky č. 254/2015 Sb.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně, ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jen za podmínek stanovených v § 237 o.s.ř.

Praha 9. dubna 2025

JUDr. Lubomír Velc v. r.
předseda senátu